

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Klager har deltatt i en åpen anbudskonkurranse for leasing av tjenestebiler til hjemmebaserte tjenester i kommunen. Klagenemnda fant at konkurransegrunnlaget var tilstrekkelig klart utformet med hensyn til hvilken vekt opsjonene ville få i evalueringen, jf. kravet til forutberegnelighet i lovens § 5. Heller ikke klagers øvrige anførsler førte frem.

Klagenemndas avgjørelse 18. mai 2009 i sak 2008/206

Klager: Bertel O. Steen Østfold AS

Innklaget: Moss kommune

Klagenemndas medlemmer: Magni Elsheim, Georg Fredrik Rieber-Mohn og Bjørg Ven

Saken gjelder: Utforming av konkurransegrunnlag. Etterprøvbarehet. Gjennomsiktighet

Bakgrunn:

(1) Moss kommune (heretter kalt innklagede) kunngjorde 16. juli 2008 en åpen anbudskonkurranse for leasing av tjenestebiler til hjemmebaserte tjenester i kommunen.

(2) Av konkurransegrunnlaget punkt 1 "Innledning" fulgte det:

"Moss kommune inviterer interesserte leverandører til å gi tilbud på leasing av 20 tjenestebiler til bruk innen hjemmebaserte tjenester. I tillegg ønskes en rammeavtale for leasing av et ikke definert antall biler på et tidspunkt hvor Moss kommune trenger biler, med mulighet for kjøp etter 3 år, eventuelt viderelease i år 4. Det kan være aktuelt å utvide anbudet med flere biler."

(3) Videre fremgikk følgende i konkurransegrunnlaget punkt 2 "Anbudets egenskaper":

"Type anbud:	Åpen anbudskonkurranse og rammeavtale
Avtaleperiode:	3 år for 20 biler levert i perioden februar – mars 2009. Mulighet for prolongering 1 år. Det skal være mulig å kjøpe en eller flere av bilene etter 3 år eller 4 år"

(4) Fra konkurransegrunnlaget hitsettes punkt 4 "Kriterier for tildeling – laveste pris":

"Tilbyder med den laveste pris vil bli valgt. Dette under forutsetning av at må-kravet under punkt 5 er oppfylt.

Pris er definert som:

- *Leasingpris pr. måned for anbudsperioden*

- *Pris på kaskoforsikring*
- *Pris på drivstoff pr. mil multiplisert med antall mil beregnet kjørt pr. år*
- *Gjenkjøpspris etter avsluttet avtaleperiode*

Prisen blir beregnet ved kalkulering av kostnader over hele avtaleperioden på 3 år med kjørelengde på 15.000 km pr. år. Se også punkt 6 – Pris”

- (5) Videre fremgikk følgende av konkurransegrunnlaget punkt 5 ”Beskrivelse av bilene som ønskes leaset”:

”Beskrivelse

- *Bilmerke og betegnelse*
- *Type av drivstoff og liter forbruk pr. mil, utslipp CO2 pr. km.*

Må-krav

- *Ny bil i Norge med EØS-godkjenning*
- *Varebil med grønne skilt*
- *Vinduer på sidene bak (i lasterommet)*
- *Servostyring*
- *Doble airbags*
- *Elektrisk motorvarmer*
- *Sommerhjul på felg*
- *Vinterhjul uten pigg på felg*
- *Forhjulsdreift ved motor i front, bakhjulsdreift ved motor bak*
- *Lastekapasitet på minst 1 kubikkmeter*
- *Lastemulighet for minst en rulotor med målene bredde 70 cm, lengde 70 cm og høyde 100 cm.*
- *”Lav karm” for inn- og utlasting*
- *Romslig førerplass for en frisk person som har normal høyde og normal vekt*
- *Enkelt å gå inn og ut av på førerplass for en frisk person som har normal høyde og normal vekt*
- *Oppvarmede seter foran*
- *Klimaanlegg*
- *Radio- og CD-spiller*
- *Sentrallås”*

- (6) Fra konkurransegrunnlaget hitsettes så følgende fra punkt 6 ”Generelle forhold”:

”Priser

Leasingpris eks moms pr. bil pr. måned skal dekke følgende:

- *Bilens pris, registrert og med alle avgifter betalt*
- *Periodisk service som fastsatt i manualen for bilen*
- *Erstatningsbil når bilen står på verksted eller er til service*
- *Lagring av sommer- og vinterhjul med faglig riktig behandling*

- Skifte av sommer- og vinterhjul på tidspunkter som passer brukerne, men etter timeavtale med den valgte leverandør
- Kaskoforsikring. Må spesifiseres separat da kommunen vil vurdere egen forsikring av bilene
- Gjenkjøpspris etter avsluttet avtaleperiode
- En fast rabatt på tilleggsutstyr basert på den til enhver tid gjeldende prisliste. Tilleggsutstyr er produkter med tjenester som kommer i tillegg til Må-kravene under punkt 5.3.

Det skal ikke betales kontantbeløp. Det ønskes priser for avtaleperioder på 3 år med mulighet for prolongering 1 år med samme pris. Pris på kjøp etter 3 og 4 år skal oppgis. Prisene pr. måned skal være faste over hele avtaleperioden. Kjørelengden beregnes til 15.000 km pr. bil, pr år."

- (7) I konkurransegrunnlaget vedlegg 2 "Beregning av kostnader" fremgikk følgende:

"Totale kostnader tre år

Kostnadsart	År 1	År 2	År 3	Sum
Leasing for hele året				
Kaskoforsikring for hele året				
Forbruk drivstoff ved 15.000 km				
	Sum kostnader for tre år			
	Minus[*] gjenkjøpspris			
	Gir total kostnad tre år			

[* Minus skal her være pluss]

Totale kostnader fire år

Kostnadsart	Sum år 3	År 4	Sum
Leasing for hele året			
Kaskoforsikring for hele året			
Forbruk drivstoff ved 15.000 km			
	Sum kostnad fire år		
	Minus[*] gjenkjøpspris		
	Gir total kostnad fire år		

[* Minus skal her være pluss]

- (8) Innen tilbudsfristens utløp 29. august 2008 mottok innklagede seks tilbud. Ett av tilbudene ble avvist. Blant de resterende tilbyderne var Bertel O. Steen Østfold AS (heretter kalt klager) og Bilbutikk 1 AS.
- (9) I e-post av 25. september 2008 ble klager meddelt at Bilbutikk 1 AS (heretter kalt valgte leverandør) var tildelt kontrakten. Fra e-posten hitsettes følgende:

"Det er foretatt prisrangering etter hver prising i oppgitte kolonner. Det framgår der at tilbyderne har oppgitt et delbeløp av leasing- og driftssummer og gjenkjøp. Det er samlet totalsum av dette som fremkommer som utgjør utvelgelseskriterier iht. konkurransegrunnlaget.

[...]

Det vises til nevnte utvelgelseskriterier. Det var ikke i konkurransegrunnlaget åpnet for å gi tilbud på deler av oppdraget. Det vises til vedlagte rangering/matrise, samt anskaffelsesprotokoll.

Ytterligere opplysninger kan gis inntil kontraktsinngåelsen."

- (10) Fra den vedlagte evalueringsmatrisen i e-posten fra innklagede av 25. september 2008 hitsettes:

"Rangering, total kostnader over 3 og 4 år

1. Totale kostnader tre år inkl. kjøp etter 3 år

Kostnadsart	Tilbyder 1	Tilbyder 2	Tilbyder 3	Tilbyder 4	Tilbyder 5	Tilbyder 6	Merknader
Biltyper	VW CADDY	Tilbyr ikke varebil, og utelukkes derfor	Ford Connect	Renault Kangoo II	Peugeot PAR VARE	Grand Punta Diesel	
Leasing for hele året							
Kaskoforsikring for hele året							
Forbruk drivstoff ved 15.000 km.							
Adm. gebyr e.l.	Ligger i leien		Ligger i leien	Ligger i leien	Ligger i leien	Ligger i leien	Kun 1 oppgitt (nr 2)
Etableringsgebyr	Ligger i leien		Ligger i leien	2	1	Ligger i leien	Kun 2 oppgitt
Erstatningsbil, 3 X pr år	Ligger i leien		Ligger i leien	2	Ligger i leien	1	
Sum kostnad over 3 år, rangering 1	5		3	4	1	2	
Gjenkjøpspris, rangering 2	3		2	1	5	4	
Gir total kostnad 3 år ved kjøp (rangering 1 + 2)	5		3	1	2	4	

2. Totale kostnader fire år

*)	Tilbyder 1	Tilbyder 2	Tilbyder 3	Tilbyder 4	Tilbyder 5	Tilbyder 6	Merknader
----	------------	------------	------------	------------	------------	------------	-----------

Rangering 3 år	5		3	1	2	4	
Rangering 4 år	5		3	1	2	4	<i>Uendret rang.</i>
							"

(11) I e-post av 25. september 2008 varslet klager om at tildelingsbeslutningen ville bli påklaget.

(12) I brev fra innklagede av 7. oktober 2008 ble det opplyst følgende:

"Det fremgår klart av konkurransegrunnlaget at både gjenkjøpspris (den pris kommunen må betale for å kjøpe etter endt leasingperiode), og leasingkostnad vil bli vektlagt ved identifisering av det tilbud som har tilbudt den laveste pris, jf. bl.a. konkurransegrunnlagets punkt 4, og det prisskjemaet som var forutsatt utfyllt, vedlegg 2 til konkurransegrunnlaget.

Kommunens evaluering har skjedd i samsvar med det oppsett som fremgår av vedlegg 2, dog slik at lapsusen "minus" er rettet opp til pluss. Det er de tilbudte totalsummer som er evaluert – se rubrikk totalkostnad tre år, og totalkostnad 4 år. Etter slik evaluering ender Deres klient opp som nr 2.

[...]

Kommunen er forpliktet til å evaluere tilbudene i henhold til de underkriterier av tildelingskriteriet pris som er oppgitt i konkurransegrunnlagets punkt 4. Dette innebærer at kommunen må vektlegge gjenkjøpspris. Kommunen er videre forpliktet til å vektlegge gjenkjøpsprisen like stor vekt som summen av leasingkostnaden for hhv. 3 og 4 år, jf. at disse størrelser er forutsatt summert til en totalsum som danner grunnlag for rangeringen i konkurransegrunnlagets vedlegg 2."

(13) Klager påklaget tildelingsbeslutningen i brev av 8. oktober 2008. Fra brevet hitsettes fra s. 2, femte avsnitt:

"Det er etter dette ingen tvil om at kommunen ønsket en leasingavtale i samsvar med det regelverk som gjelder for leasing gående ut på beregning av en leasingleie med angivelse av bilens restverdi ved leasingtidens utløp. Videre er det fra kommunens side påpekt at det skal være "mulighet for kjøp" av bilen etter avsluttet leasingperiode. I dette ligger at denne mulighet skal være et tilvalg som kommunen eventuelt kan benytte seg av."

(14) Innklagede meddelte klager at tildelingsbeslutningen ble opprettholdt i brev av 16. oktober 2008.

(15) Kontrakt med valgte leverandør ble inngått samme dato.

(16) Saken ble brakt inn for klagenemnda i brev av 24. november 2008.

(17) I e-post av 17. april 2009 bad klagenemndas sekretariat om at klager presiserte og oppsummerte sine anførsler i et nytt prosesskriv. Klager oversendte et nytt prosesskriv i

e-post av 22. april 2009, og det er dette skrevet klagenemnda har tatt utgangspunkt i ved behandlingen av klagesaken.

Anførsler:

Klagers anførsler:

Forutberegnelighet

- (18) Konkurranses grunnlaget er i strid med kravet til forutberegnelighet i lovens § 5. Det er skissert fire løsninger i konkurranses grunnlaget, henholdsvis leasing av 20 biler i tre år, leasing av 20 biler i tre år + prolongering ett år, leasing av 20 biler i tre år + gjenkjøp/utkjøp av én eller flere biler, og leasing av 20 biler i tre år + prolongering ett år + gjenkjøp/utkjøp av én eller flere biler. Det var ikke mulig å forutberegne hvilket alternativ innklagede ville foretrekke eller basere sin avgjørelse på. Videre var det umulig å forutberegne betydningen av for eksempel gjenkjøp/utkjøp av bil, da dette ville kunne variere mellom én og 20. Så lenge det ikke var klart hvor mange biler som skulle gjenkjøpes, var det således ikke mulig å forutberegne anskaffelsesprosessen.

Etterprøvbarehet

- (19) Innklagede har brutt kravet til etterprøvbarehet i lovens § 5. Tildelingsbrevet og den rangering av total kostnader over tre og fire år som innklagede har foretatt, gjør det ikke mulig å etterprøve hva innklagede har vektlagt og hvordan dette er gjort. Det er ikke foretatt noen tallfesting, og det er heller ikke oppgitt hvor mange gjenkjøp som er forutsatt å skulle skje for at den enkelte tilbyder vil bli rangert slik innklagede har gjort. Oppsettet som er gjort fra innklagedes side kan tyde på at vektingen av gjenkjøpspris er tyngre enn kostnaden over tre år. Det er imidlertid umulig å etterprøve dette så lenge man ikke vet hvor mange biler som skal gjenkjøpes og til hvilken pris.

Gjennomsiktighet

- (20) Kravet til gjennomsiktighet i lovens § 5 er brutt ved at tilbyderne ikke har hatt noen mulighet til å kontrollere eller få innsyn i anskaffelsesprosessen. Tilbyderne er utelukkende prisgitt de rangeringer som innklagede har gjort for den enkelte tilbyder for de forskjellige elementene som ligger i begrepet "*lavest pris*". Dette medførte at innklagede nærmest fritt kunne velge leverandør, noe som var i strid med forutsetningen i konkurranses grunnlaget om at dette skulle skje på grunnlag av den laveste prisen.

- (21) Klager har levert tilbudet med lavest pris, og skulle således vært tildelt kontrakten.

Innklagedes anførsler:

Forutberegnelighet

- (22) Det bestrides at konkurranses grunnlaget var i strid med kravet til forutberegnelighet i lovens § 5. Av konkurranses grunnlaget punkt 1 og 2 fremgikk det tilstrekkelig klart at konkurransen dreide seg om en leasingavtale med rett til gjenkjøp etter tre eller fire år. Partene synes å være enige om at det fremgår klart av punkt 2 at konkurransen dreier seg om en leasingavtale i tre eller fire år med rett til gjenkjøp etter avsluttet leasingperiode, jf. klagers brev av 8. oktober 2008, side 2, femte avsnitt.

- (23) Videre fremgikk det av konkurransegrunnlaget punkt 4, 6 og vedlegg 2 at gjenkjøpspris, dvs. den pris innklagede måtte betale ved eventuelt kjøp, skulle oppgis, og at denne prisen ville bli vektlagt i evalueringen.
- (24) Av konkurransegrunnlaget fremgikk det således klart at det var tale om en leasingavtale hvor oppdragsgiver hadde opsjon på å kjøpe bilene etter utløpet av leasingperioden. Slike opsjoner er uproblematisk i henhold til regelverket om offentlige anskaffelser. Regelverket tar høyde for opsjoner ved at det er forutsatt at disse medtas ved beregningen av anskaffelsens verdi, jf. forskriftens § 2-3 (5) om terskelverdberegninger. Det kan videre vises til praksis fra klagenemnda, og til juridisk teori. Av gjeldende rett følger det også at det er opp til oppdragsgiver, gjennom opplysninger i konkurransegrunnlaget, å bedømme hvor stor vekt opsjonen skal ha. Oppdragsgiver kan dermed vektlegge opsjonen fra 0 – 100 % i forhold til leasingkostnaden, enten uttrykkelig eller ved utforming av prisskjema hvor størrelsene er sidestilt og forutsatt summert, dvs. tillagt samme vekt. Dette gjelder selv om oppdragsgiver på tidspunktet for konkurranseutsettingen ikke vet hva man vil velge. Et annet spørsmål er at det vil være i oppdragsgivers interesse å vekte opsjonen ut fra hvor sannsynlig det er at den blir effektivt.
- (25) Det kan vises til Kofa-praksis, hvor temaet, i mangel av opplysninger i konkurransegrunnlaget, er hvorvidt oppdragsgiver har plikt til å vektlegge opsjoner og med hvilken vekt. Når det fremgår av konkurransegrunnlaget hvilken vekt opsjonen vil bli tillagt, er imidlertid oppdragsgiver forpliktet til å legge denne til grunn, jf. kravet til forutberegnelighet. I nærværende sak har innklagede gjort seg opp en oppfatning om sannsynligheten i forkant. På tidspunktet for konkurranseutsettingen fremstod det som like sannsynlig å kjøpe etter endt leasingperiode, som å ikke kjøpe. Følgelig har innklagede valgt å gi leasingkostnad og gjenkjøpspris like stor vekt, da det er summen som er forutsatt evaluert.
- (26) Klagers oppfatning om at innklagede ville ha vært tjent med en annen metode for evaluering, når det er usikkert om gjenkjøp vil finne sted, er uten relevans ved vurdering av regelbrudd. Innklagede har foretatt grundige vurderinger omkring dette forhold i forkant, og valget hører inn under det innkjøpsfaglige frie skjønn.
- (27) Videre fremgår det tilstrekkelig klart hvordan prisevalueringen er forutsatt å skulle skje gjennom opplysninger i konkurransegrunnlaget. I konkurransegrunnlaget punkt 4 fremgår det klart og tydelig at det er fire elementer som skal prises, og at tilbyderne som kalkyleforutsetning skal legge til grunn 15 000 km per år. Når det gjelder punktet "*pris på drivstoff pr mil*", erkjennes det at dette er noe upresist, fordi pris henspiller på at det er tilbyderens som skal sette en pris. Prisen på drivstoffet i seg selv har tilbyder ikke grunnlag for å fastsette med bindende virkning, og denne skal innklagede heller ikke betale til leverandøren av bilene. Det tilbyder kan opplyse om er bensin-/dieselforbruket per mil, jf. konkurransegrunnlaget punkt 5. Dette har da også klager lagt til grunn.
- (28) Når det gjelder konkurransegrunnlaget punkt 6 om priser, harmonerer rett nok ikke sjette og syvende kulepunkt med overskriften, men sett i sammenheng med det mer sentrale punkt 4, og prisskjemaet, fremgår det klart av konkurransegrunnlaget, at forsikring og gjenkjøpspris er andre og selvstendige underkriterier på linje med leasingprisen. Det står da også at forsikring må prises separat i dette punkt. Tilsvarende gjelder siste kulepunkt; det fremgår klart av punkt 4 og prisskjemaet at rabatten ikke

inngår i leasingprisen, og at den ikke vil bli vektlagt ved evalueringen. Endelig vises det til vedlegg 2, som etter innklagedes syn er det helt sentrale, og bindende for evalueringen. Gjennom utformingen av dette skjemaet må det fremstå som klart og forutberegnelig at det er summen som er gjenstand for evaluering. Som poengtert i tidligere brev av 7. oktober 2008, har evalueringen skjedd på grunnlag av disse summer. Det at minus skal leses som pluss følger av øvrige ovennevnte punkter i konkurransegrunnlaget, hvor det fremgår at gjenkjøpspris veier likt som leasingpris, og derfor følger det logisk at denne vanskelig kan gå til fradrag. Samtlige tilbydere synes å ha oppfattet dette, og klager har eksplisitt i sitt tilbud gitt uttrykk for at minus måtte være feil.

Etterprøvbarehet og gjennomskiktighet

- (29) Det bestrides at kravene til etterprøvbarehet og gjennomskiktighet i lovens § 5 er brutt. Innklagede har sikret grundig dokumentasjon for gjennomført evaluering. Kravet til etterprøvbarehet er derfor oppfylt gjennom anskaffelsesprotokollen med vedlegg. Denne kan ikke fremlegges i sin helhet, da prisene i tilbudene er å anse som taushetsbelagte forretningshemmeligheter til beskyttelse av leverandørene. Det leverandørene kan kreve opplyst, er den totalsum som har dannet grunnlag for evalueringen og rangeringen. I dette tilfellet har innklagede gitt en begrunnelse som gir mer informasjon enn bare å oppgi summene. Det er som kjent fremlagt en oversikt som viser hvordan tilbyderne er rangert på aktuelle underkriterier (ulike priskelementer). Innklagede har derfor gått lenger enn det tilbyderne kan kreve av begrunnelse med hjemmel i forskriftens § 20-16. Gjennom det utførlige svaret av 16. oktober 2008 på klagen av 8. oktober 2008, har innklagede gått enda lenger i ivaretagelsen av kravet til gjennomskiktighet og etterprøvbarehet.

Klagenemndas vurdering:

- (30) Klager leverte inn tilbud i konkurransen og har dermed saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Anskaffelsen følger etter sin opplyste verdi forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 nr. 402 del I og III, jf. forskriftens §§ 2-1 og 2-2.

Forutberegnelighet

- (31) Klager har anført at konkurransegrunnlaget er i strid med kravet til forutberegnelighet i lovens § 5. Det er vist til at innklagede har skissert fire løsninger i konkurransegrunnlaget, og at det ikke var mulig å forutberegne hvilket alternativ innklagede ville foretrekke eller basere sin avgjørelse på.
- (32) I klagenemndas praksis er det lagt til grunn at konkurransegrunnlaget må være klart og utvetydig for å oppfylle de grunnleggende kravene til forutberegnelighet, likebehandling og gjennomskiktighet i lovens § 5. Ut fra konkurransegrunnlaget skal leverandørene kunne se hva oppdragsgiver ønsker anskaffet, jf. blant annet klagenemndas saker 2005/290 premiss (36) og 2005/245 premiss (24). Dette følger også av Veileder FAD s. 114.
- (33) I den foreliggende sak fremgår det av konkurransegrunnlaget at oppdragsgiver skal lease 20 biler i tre år. Videre skal det være mulig å forlenge kontrakten i ett år, og å kjøpe en eller flere av bilene etter tre eller fire år, jf. punkt 3. Innklagede har således benyttet opsjonsklausuler både for kontraktsperioden og kontraktens omfang.

- (34) Av forskriftens § 2-3 (5), hvor det fremgår at opsjoner skal hensyntas ved beregningen av kontraktens verdi, følger det forutsetningsvis at oppdragsgiver kan benytte opsjonsklausuler. Å benytte opsjonsklausuler i kunngjøringen/konkurransegrunnlaget, vil således ikke i seg selv være i strid med kravet til forutberegnelighet i lovens § 5.
- (35) Spørsmålet blir da om bruken av opsjonsklausuler i den foreliggende sak medførte at konkurransegrunnlaget ikke var tilstrekkelig klart, jf. kravet til forutberegnelighet i lovens § 5. Det er etter nemndas syn ikke tvilsomt hva opsjonsklausulene gikk ut på; kontrakten kunne forlenges ett år, og bilene gjenkjøpes etter tre eller fire år. Av det vedlagte prisskjemaet fremgikk det videre at prisene på alle de tre opsjonene skulle oppgis, og medregnes i totalprisene. Klagenemnda forstår prisskjemaet i konkurransegrunnlaget vedlegg 2 slik at det var *totalsummen* av leasingpris, kaskoforsikring, forbruk drivstoff og gjenkjøpspris, alt under forutsetning av at leasingperioden enten var 3 eller 4 år, som skulle vektlegges i evalueringen. Etter nemndas syn fremgikk det da tilstrekkelig klart hvordan opsjonene skulle vektlegges, og klager kan ikke få medhold i sin anførsel.
- (36) Videre har klager anført at det ikke var mulig å forutberegne betydningen av gjenkjøp av bil, da dette ville kunne variere mellom én og 20 biler. Så lenge det ikke var klart hvor mange biler som skulle gjenkjøpes, var det etter klagers syn ikke mulig å forutberegne anskaffelsesprosessen. Nemnda skal bemerke at oppdragsgiver i utgangspunktet har anledning til å benytte seg av opsjonsklausuler i kunngjøringen/konkurransegrunnlaget, jf. premiss (34). I konkurransegrunnlaget var gjenkjøp av én eller flere biler angitt som en opsjon, jf. punkt 3. Nemnda forstår prisskjemaet slik at innklagede etterspurte prisen for leasing og gjenkjøp av én bil, og at det var denne prisen som ville bli vektlagt i evalueringen. Slik nemnda ser det, var det således mulig for tilbyderne å forutberegne betydningen av gjenkjøp av biler, jf. også premiss (35), og det foreligger ikke brudd på kravet til forutberegnelighet i lovens § 5.

Etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet

- (37) Klager har anført at innklagede har brutt kravet til etterprøvnbarhet i lovens § 5 ved at tildelingsmeddelelsen og den evalueringsmatrise som var vedlagt meddelelsen ikke gjør det mulig å etterprøve hva innklagede har vektlagt og hvordan dette er gjort. Det er vist til at det ikke er foretatt noen tallfesting, og heller ikke oppgitt hvor mange gjenkjøp som ble lagt til grunn ved evalueringen av tilbydernes priser.
- (38) Når det gjelder innholdet i en tildelingsmeddelelse, er kravet til etterprøvnbarhet i lovens § 5 kommet til uttrykk i forskriftens § 20-16 (1). Av denne bestemmelsen følger det at oppdragsgivers begrunnelse for kontraktstildeling skal inneholde informasjon om det valgte tilbudet som er tilstrekkelig til at leverandøren kan vurdere om oppdragsgivers valg har vært *"saklig og forsvarlig, i samsvar med angitte tildelingskriterier"*.
- (39) I tildelingsmeddelelsen av 25. september 2008 opplyste innklagede at det *"er foretatt prisrangering etter hver prising i oppgitte kolonner. Det framgår der at tilbyderne har oppgitt et delbeløp av leasing- og driftssummer og gjenkjøp. Det er samlet totalsum av dette som fremkommer som utgjør utvelgelseskriterier iht. konkurransegrunnlaget"*. I den vedlagte evalueringsmatrisen var det videre angitt hvilken rangering tilbyderne var gitt på de ulike postene tilbyderne skulle prise. I den foreliggende sak var det tale om en ren priskonkurranse, jf. konkurransegrunnlaget punkt 4. Ved å rangere tilbyderne på de ulike postene, har innklagede vist hvordan tilbydernes priser lå i forhold til hverandre på

disse postene. I en konkurranse som den foreliggende måtte dette, slik nemnda ser det, være tilstrekkelig til å kunne vurdere om innklagedes valg hadde vært saklig og forsvarlig, og kravet til etterprøvnbarhet i lovens § 5 er således ikke brutt.

- (40) Klager har til sist anført at kravet til gjennomsiktighet i lovens § 5 er brutt ved at tilbyderne ikke har hatt mulighet til å kontrollere eller få innsyn i anskaffelsesprosessen. Tilbyderne var etter klagers syn prisgitt de rangeringer som innklagede hadde gjort for den enkelte tilbyder for de forskjellige elementer i begrepet "*lavest pris*", noe som medførte at innklagede nærmest fritt kunne velge leverandør.
- (41) Bortsett fra klagers begjæring om innsyn i valgte leverandørs tilbud i klagen til klagenemnda av 24. november 2008, har klagenemnda ikke opplysninger om at klager har bedt om ytterligere innsyn for å kontrollere innklagedes gjennomføring av anskaffelsesprosessen. Den fremsatte innsynsbegjæringen ble etterkommet i innklagedes tilsvaer til nemnda av 17. desember 2008, hvor klager ble gitt innsyn i valgte leverandørs tilbud, sladdet for samtlige tilbudspriser. Basert på dette kan nemnda ikke se at klager er nektet ytterligere mulighet for innsyn. Klagers anførsel om brudd på kravet til gjennomsiktighet i lovens § 5 kan således ikke føre frem på dette grunnlag. Når det gjelder innklagedes mangelfulle dokumentasjon av rangeringen før øvrig, vises det til drøftelsen ovenfor i premiss (39).

Konklusjon:

Moss kommune har ikke brutt regelverket for offentlige anskaffelser.

For klagenemnda,

18. mai 2009

Georg Fredrik Rieber-Mohn

